LABORE ET ZELO

Геополітика та глобальні виклики сучасності

Обсяг: 4 кредитів ЄКТС

Семестр: 4 **Рік:** 2026-2027

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладача

Ім'я	Лепявко Сергій Анатолійович
Контакти	E-mail: luda_nizhyn@ukr.net, тел.: (04631) 7 19 78
Робоче місце	Кафедра історії України (ауд. 226 «Гоголівського корпусу»)
Години консультацій	Вівторок: 13:30 – 14:50

Опис курсу

Курс геополітики вивчає поєднання політичних, економічних, стратегічних та інших факторів, які складаються під впливом географічного розташування певної країни чи макрорегіону світу. Поряд з політичною картою світу розглядаються глобальні проблеми людства: кліматичних змін, енергетики, зменшення земельних ресурсів, демографії, людського капіталу, продовольчої безпеки тощо. Геополітичні теорії моделюють світоустрій на глобальному і державному рівні, даючи розуміння закономірностей розвитку людства і окремих народів. Україна є безпосереднім учасником всіх глобальних світових процесів і для українського суспільства важливо розуміння їх перебігу, загроз і можливостей, які вони дають нашій країні.

Курс має чотири складові: теоретичну, історичну, присвячену сучасній геополітиці і глобальним викликам сучасності. Історія і теорія геополітики знайомить як з відповідними класичними авторами і теоріями геополітики, так і з імперськими студіями і теорією Великого Кордону, які заслуговують на особливу увагу безпосередньо стосовно історії України. Значна увага приділяється історичним етапам формування геополітичного середовища України і порівняльній історії, що дає можливість краще зрозуміти закономірності історичного процесу і сучасне становище України. З 1991 р. розпочалась глобальна трансформація геополітичного та геоекономічного простору світу, у якому Україна займає досить вразливе місце, що й вилилось у загострення багатовікового російсько-українського конфлікту. Окрема увага приділяється актуальним проблемам майбутнього людства, таким як екологічна безпека, глобальне потепління тощо.

Мета навчання

Поглиблення і систематизація знань щодо глобальних проблем світу. Курс покликаний дати знання з основ історії і теорії геополітики, порівняльної історії, розуміння міжнародного контексту історії України від найдавніших часів до наших днів, допомогти усвідомити роль України у світовому геополітичному процесі,

світовій політиці та економіці, порівнювати історичні події, процеси і явища, аналізувати та оцінювати сучасну геополітичну карту світу, його основні геополітичні та геоекономічні проблеми в українському контексті, сукупність об'єктивних і суб'єктивних чинників, які впливають на міжнародні стосунки, тенденції розвитку світових політичних, економічних, екологічних процесів.

Форми і методи навчання

Курс викладається в формі традиційних і мультимедійних лекцій, лекцій-дискусій (разом 24 год.), практичних занять (16 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах. Викладач використовує проблемні та інтерактивні методи навчання, консультації. Заохочуються дискусії та обговорення поточних проблем глобальної політики. Враховується самостійність мислення і активність студента під час занять. Основним джерелом інформації є інтернет-ресурси, у яких в електронному вигляді достатньо повно представлені більшість необхідних матеріалів.

Організація навчання

Обсяг	Тема
10 годин	Історія геополітичних вчень. Теорія геополітики. Геополітика, геоекономіка і геостратегія.
10 годин	Основні етапи геополітичної історії України. Компаративні студії.
10 годин	Сучасна геополітична карта світу. Геополітика регіонів світу.
10 годин	Глобальні виклики сучасності

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу обчислюється з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
10	Робота на лекціях
35	Робота на практичних заняттях
15	Написання модульних контрольних робіт
10	Виконання індивідуального завдання (презентація, есе, реферат)
30	Підсумкова атестація (співбесіда)
100	**Разом**

Політика курсу

Відвідування та / або участь є важливим компонентом курсу. Ведеться реєстрація відвідування, проте, при потребі, можливе дистанційне вивчення окремих тем.

Запізнення. Межею здачі завдань є один день до атестації. Після цієї дати завдання не приймаються.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі.

Перескладання завдань студентів можливе протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

Академічна доброчесність та плагіат. Самостійна робота є основою повноцінного навчання. Необхідно стежити за науковим апаратом студетської роботи і перевіряти її на предмет запозичень. У випадку виявлення плагіату у завданнях, воно не зараховується. При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на заняттях використовуються тільки з дозволу викладача у випадках виконання

завдань з пошуку необхідного матеріалу.

Поведінка в аудиторії. Під час занять студентам дозволяється вживати безалкогольні напої.